

Будівництво 2'19: спостерігалось значне прискорення зростання, яке перевищило очікування

У січні-лютому (п/п) зростання обсягів виконаних робіт **прискорилось до 16,8%** (6,2% у січні 2019р., 3,6% у січні-лютому 2018р.).

Стрімке збільшення обсягів виконаних будівельних робіт було обумовлено нарощуванням будівництва **інженерних споруд та нежитлових будівель** за рахунок зростання фінансування проектів з будівництва об'єктів електроенергетики та транспортної інфраструктури, зокрема, з державного бюджету, а також високої інвестиційної активності підприємств.

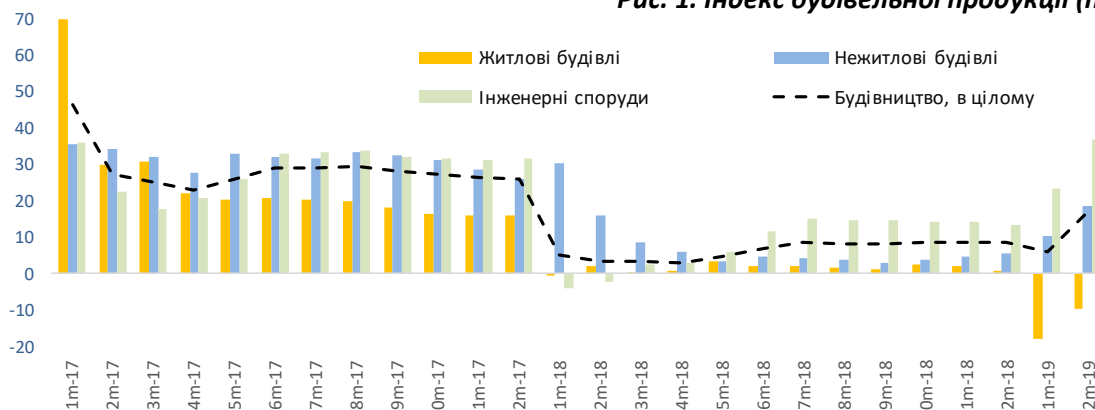
Водночас, у **житловому будівництві**, на тлі значної пропозиції новозбудованого житла у попередні періоди в умовах недостатнього платоспроможного попиту населення, спостерігалось скорочення попиту на виконання будівельних робіт.

Загалом, у **лютому 2019р. (р/р) обсяги будівельних робіт** нескориговані на ефект календарних днів зросли на **19,5%** (2,3% у лютому 2018р.), скориговані на ефект календарних днів – на 19,4%.

У **I півр. 2019р.** очікується, що темпи зростання у будівництві дещо уповільняться, проте вони залишатимуться на досить високому рівні. Позитивна динаміка підтримуватиметься попитом на проведення ремонтів та модернізації об'єктів транспортної та виробничої інфраструктури, а також соціальних об'єктів, як за рахунок власних коштів підприємств, так і бюджетного фінансування.

«у січні-лютому у будівництві спостерігалось значне прискорення зростання»

Рис. 1. Індекс будівельної продукції (п/п), %

Джерело. Держстат

Табл. 1. Основні види будівництва, % п/п

	Січень-лютий 2018р.	Січень-лютий 2019р.	Лютий 2019р.	Внесок у січні-лютому 2019р. в.п.	Структура, 2018р.
Будівництво, в цілому	3,6	16,8	19,5	-	100
Будівлі	8,0	3,1	3,8	1,8	47,5
житлові	2,1	-9,8	-10,0	-3,2	21,0
нежитлові	16,3	18,6	20,3	5,0	26,5
Інженерні споруди	-2,4	36,9	41,2	15,0	52,5

Джерело. Держстат, розрахунки Мінекономрозвитку

За підсумками січня-лютого (п/п) у:

будівництві **інженерних споруд** спостерігалось зростання на 36,9% за рахунок проведення ремонтних та будівельних робіт на підприємствах **добувної промисловості та електроенергетики** (частка у структурі будівельних робіт – 19,9%), **трубопроводів, комунікацій та ліній електропередачі** (11,3% відповідно), а також на об'єктах **транспортної інфраструктури** (6,5% відповідно) в умовах проведення невідкладного аварійного ямкового ремонту через негативний вплив нестійких погодних умов на стан покриття;

Довідково. За даними Міненерговугілля на початок лютого 2019р. продовжуються роботи з будівництва Дністровської ГАЕС, реконструкції енергоблоків ТЕС, каскаду Дніпровських ГЕС, будівництва магістральних електромереж для видачі потужності блоків атомних електростанцій. Відповідно до «Звіту про використання коштів державного дорожнього фонду» Держказначейства у січні-лютому (п/п) видатки фонду збільшилися на 42,2%.

нежитловому будівництві - зростання на 18,6% в умовах активної інвестиційної діяльності підприємств (індекс капітальних інвестицій у 2018р. (п/п) зріс на 16,4%), зокрема, підприємств **ВЕД «Переробна промисловість»** (індекс капітальних інвестицій зріс на 21,1%, частка у структурі капітальних інвестицій – 16,9%), **ВЕД «Торгівля»** (на 49,1% та 9% відповідно) та

«найбільший позитивний внесок у результат будівельної діяльності мало будівництво інженерних споруд»

ВЕД «Державне управління» (на 15,3% та 7,8% відповідно);

Довідково. У рейтингу *Doing Business* за 2 останні роки Україна піднялася на рекордну кількість позицій за показником «Отримання дозволів на будівництво» – із 140 на 30-те місце. Зараз в загальному рейтингу Україна займає 71 сходинку серед 190 проаналізованих країн.

житловому будівництві - зменшення на 9,8% на тлі значної пропозиції новозбудованого житла у попередні періоди в умовах недостатнього платоспроможного попиту, у т. ч. через низький рівень іпотечного кредитування.

Основними позитивними чинниками були:

зростання капітальних видатків зведеного бюджету (у січні-лютому (п/п) капітальні видатки зведеного бюджету номінально зросли на 30,9%);

попит з боку суб'єктів економічної діяльності, зокрема, підприємств переробної промисловості та електроенергетики, через покращення їх фінансового стану (за 9 міс. 2018р. (п/п) прибутки підприємств переробної промисловості та електроенергетики номінально зросли на 26,5% у кожному зазначеному ВЕД) та частково отримання зовнішнього фінансування для оновлення основних засобів (капітальний ремонт основних агрегатів метпідприємств та будівництво нових об'єктів альтернативної електроенергетики).

Основними негативними чинниками були:

збільшення рівня витратності будівельної діяльності на фоні помірних темпів зростання вартості житла (у січні 2019р. (р/р) ціни на будівельно-монтажні роботи зросли на 18,3% (17,5% у січні 2018р.), ціни на гумові і пластмасові вироби, іншу неметалеву мінеральну продукцію - на 11,3% (13,8% у січні 2018р.) та машинобудування – на 7,9% (19,8% у січні 2018р.), заробітна плата (у номінальному обчисленні) у ВЕД «Будівництво» зросла на 24% (24,6% у січні 2018р.).

Водночас, ціни на житло на первинному ринку у 2018р. (п/п) збільшилися на 5,4%. Відповідно, мало місце уповільнення темпів росту рентабельності (рентабельність операційної діяльності ВЕД «Будівництво» становила 2,6% за 9 міс. 2018р. (п/п) (4% за 9 міс. 2017р.));

зменшення іпотечного кредитування (за даними НБУ обсяги іпотечних кредитів наданих домашнім господарствам у національній валюті станом на кінець січня 2019р. порівняно з даними станом на кінець січня 2018р. зменшилися на 4,3%).

Регіональний розріз. У січні-лютому (п/п) зростання індексу будівельної продукції спостерігалось у 18 регіонах (15 регіонів у січні-лютому 2018р.). Найбільше зростання – у Чернігівській обл. (у 2,1р.), Сумській обл. (у 2р.) та Вінницькій обл. (у 1,7р.), як, за рахунок високих темпів проведення будівництва інженерних споруд та комунальних об'єктів, так і нежитлового будівництва. Найбільше скорочення – у Чернівецькій обл. (61,2%) в умовах значного скорочення обсягів будівництва у всіх видах будівель та у Закарпатській обл. (34,6%) - падіння обсягів будівництва житлових будівель та інженерних споруд.

Примітка. Обрахунок обсягів будівельної продукції у регіональному розрізі відбувається за місцем реєстрації підприємств, а не за територією фактичного здійснення будівництва.

Табл. 2. Регіональний розріз, % п/п

Найбільші темпи зростання				Найбільші темпи падіння			
Січень-лютий 2019р.		внесок, в. п.	частка у структурі 2018р.	Січень-лютий 2019р.		внесок, в. п.	частка у структурі 2018р.
Чернігівська	2,1р.	0,7	0,8	Чернівецька	-61,2	-0,9	1,0
Сумська	2,0р.	0,8	1,0	Закарпатська	-34,6	-0,4	1,2
Вінницька	1,7р.	1,6	4,0	Кіровоградська	-15,2	-0,2	1,2
Одеська	1,6р.	3,2	11,0	Рівненська	-14,0	-0,2	1,8
Луганська	41,1	0,1	0,5	Миколаївська	-11,1	-0,2	2,0

Джерело. Держстат, розрахунки Мінекономрозвитку

Очікування. У I півр. 2019р. у будівництві очікується, що темпи зростання дещо уповільняться, проте вони залишатимуться на досить високому рівні. Такі результати формуватимуться за рахунок попиту на послуги **будівництва інженерних споруд та нежитлового будівництва** в умовах інвестиційної активності підприємств (проведення ремонтів, реконструкції та технічного переоснащення виробничих потужностей) та бюджетної сфери (оновлення транспортної інфраструктури). Тоді як внесок **житлового будівництва** очікується досить незначним, на фоні значної пропозиції новозбудованого житла.

Довідково. За даними Держстату індикатор ділової впевненості в будівництві у I кв. 2019р. порівняно з I кв. 2018р. покращився на 7,5 в. п. в умовах зниження впливу таких стримуючих чинників, як недостатній попит та фінансові обмеження.

Ризики. Ескалація військового конфлікту, звуження попиту з боку підприємств реального сектору економіки через погіршення їхніх фінансових можливостей внаслідок стриманішої динаміки цін на зовнішніх ринках, загострення проблем у банківській системі.

Січень-лютий 2019р.

«розширення фінансових можливостей для проведення будівельної діяльності відбувається як з боку бюджетної сфери, так і окремих підприємств корпоративного сектору, у т. ч. сфери будівництва»

«внесок у індекс будівельної продукції у січні-лютому 2019р. Донецької обл. та Луганської обл. становив «плюс» 1,1 в.п.»

«у I півр. 2019р. очікується на продовження високої позитивної динаміки індексу будівельної продукції»